

katı atık toplama ve taşıma ücreti ile gecikme zammına itiraz (Danıştay kararı)

25 Ocak 2022 Tarihli Resmi gazete

**Danıştay Altıncı Dairesine Ait Karar Esas No:
2021/7060**

Covid-19 Dava Açma Süresi

25 Ocak 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31730

Danıştay Altıncı Daire Başkanlığından:

Esas No: 2021/7060

Karar No: 2021/12983

KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN : Danıştay Başsavcılığı – ANKARA

DAVACI : Celal Karakaya

VEKİLİ : Av. Ziya Metehan Arısoy (E-Tebliğat)

DAVALI : Başakşehir Belediye Başkanlığı – İSTANBUL

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı adına 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin olarak düzenlenen 02/03/2020 tarih ve 3349922/1 sayılı ödeme emrinin katı atık toplama ve taşıma ücreti ile gecikme zammına ilişkin kısmının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: İstanbul 3. İdare

Mahkemesinin 07/10/2020 tarih ve E:2020/1436, K:2020/1504 sayılı kararında; davanın İstanbul 10. Vergi Mahkemesinde 09/07/2020 tarihinde açıldığı, dava konusu ödeme emrinin 14/03/2020 tarihinde tebliğ edildiği, dava açma sürelerinin 15/06/2020 tarihinden itibaren işleyeceği de dikkate alındığında, davanın en geç 15/06/2020 tarihinden itibaren 15 günlük dava açma süresi içinde en son 29/06/2020 tarihinde açılması gerekirken, bu süre geçirildikten sonra 09/07/2020 tarihinde açılan davanın süre aşımı sebebiyle esasını inceleme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ SÜLEYMAN HAFIZ KAPANIN DÜŞÜNCESİ: Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabul edilerek, İdare Mahkemesi kararının 2577 sayılı Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI ABDÜLKADİR ATALIK'IN DÜŞÜNCESİ: Davacı tarafından, adına 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin olarak düzenlenerek tebliğ olunan 02.03.2020 tarih, 1552/223 Cilt/Sıra -3349922 No'lu ödeme emrinin katı atık toplama ve taşıma ücreti ve gecikme zammına ilişkin kısmının iptali istemiyle açılan davanın süre aşımı nedeniyle reddi yolunda İstanbul 3. idare Mahkemesince kesin olarak verilen 07/10/2020 tarih ve E:2020/1436, K:2020/1504 sayılı kararın, kanun yararına temyiz edilmesine ilişkin verilen dilekçe üzere konu incelendi.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51 'inci maddesinde; idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği; temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının, daha

önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddesinde, "Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler;

a) idari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı,

b) Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği;

Tarihi izleyen günden başlar.

3. Adresleri belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hallerde, özel kanununda aksine bir hüküm bulunmadıkça süre, son ilan tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün sonra işlemeye başlar.

4. İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden davacı tarafından adına düzenlenen ve 14.03.2020 tarihinde tebliğ edilen 02.03.2020

tarikh ve 1552/223 Cilt/Sıra – 3349922 No’lu evre temizlik vergisi, katı atık toplama ve taşıma ücreti ile bu ücretler üzerinden hesaplanan katma değeri vergisi ve gecikme zammı içerikli ödeme emri ve ödeme emrine konu tahakkukların iptali istemiyle 16/06/2020 tarihinde açılan davada İstanbul 10. Vergi Mahkemesinin 19.06.2020 tarih ve E:2020/1496, K:2020/1252 sayılı kararıyla dava dilekçesinin reddine karar verildiği, davacının süresinde dilekçesini yenileyerek 09/07/2020 tarihinde açtığı davada bu kez İstanbul 10. Vergi Mahkemesinin 14/07/2020 tarih ve E:2020/1703, K:2020/1476 sayılı kararıyla davanın görev yönünden reddedilerek dosyanın İstanbul idare Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği; İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 17/08/2020 tarih ve E:2020/1151, K:2020/1123 sayılı kararıyla tekrar dilekçe ret kararı verilmesi üzerine davacının süresinde yenilediği dilekçe sonrası bu kez İstanbul 3. İdare Mahkemesinin kanun yararına bozma istemine konu 07/10/2020 tarih ve E:2020/1436, K:2020/1504 sayılı kararıyla davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği; davacı tarafından dava konusu ödeme emrine karşı açılan davanın süresinde olduğu ileri sürölerek anılan kararın kanun yararına temyiz edilerek bozulmasının istenildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar İstanbul 3. İdare Mahkemesince Covid-19 salgın hastalığının ölkemizde yayılmasını ve yargı alanında doğabilecek hak kayıplarını önlemek amacıyla 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un geçici 1. maddesi ile 2577 sayılı Kanun’da belirlenen sürelerin 13/03/2020 tarihinde durdurulduğu ve 15/06/2020 (bu tarih dahil) tarihinden itibaren yeniden işlemeye başladığı dikkate alınarak davacıya 14.03.2020 tarihinde tebliğ edilen ödeme emrine karşı en geç 15/06/2020 tarihinden itibaren 15 günlük dava açma süresi içinde ve en son 29/06/2020 tarihinde dava açılması gerekirken bu süre geçirildikten sonra 09/07/2020 tarihinde açıldığı gerekçesiyle davanın süre aşımı yönünden reddine karar verilmiş ise de davacının dava konusu ödeme emrine karşı davasını 16/06/2020 tarihinde açtığı görölmüştür.

Bu durumda, davacının kendisine 14.03.2020 tarihinde tebliğ edilen ödeme emrinin iptali İstemiyle 16/06/2020 tarihinde açtığı davanın 7226 sayılı Kanunda öngörülen dava açma süreleri de dikkate alındığında süresi içinde olduğu anlaşıldığından İdare Mahkemesi kararının hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 07/10/2020 tarih ve E:2020/1436, K:2020/1504 sayılı kararı 2577 sayılı Yasanın 51'nci maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Davaya konu, katı atık toplama ve taşıma ücreti ile gecikme zammının tahsili amacıyla düzenlenen 02/03/2020 tarih ve 3349922/1 sayılı ödeme emri 14/03/2020 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir.

Davacı tarafından, davaya konu ödeme emrinin katı atık toplama ve taşıma ücreti ile gecikme zammına ilişkin kısmının İptali istemiyle, 16/06/2020 tarihinde İstanbul 10. Vergi Mahkemesinin E:2020/1496 sayılı dosyasında dava açılmış olup; İstanbul 10. Vergi Mahkemesinin 19/06/2020 tarih ve E:2020/1496, K:2020/1252 sayılı kararıyla dava dilekçesinin reddine karar verilmiş ve bu karar 22/06/2020 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir.

Davacı tarafından 09/07/2020 tarihinde dava dilekçesi yenilenerek İstanbul 10. Vergi Mahkemesinin E:2020/1703 sayılı

dosyasında dava açılmış olup, anılan Mahkemenin 14/07/2020 tarih ve E:2020/1703, K:2020/1476 sayılı kararıyla, İdare Mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiş ve dosya İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 07/10/2020 tarih ve E:2020/1436, K:2020/1504 sayılı kararıyla davanın süre aşımı nedeniyle reddine kesin olarak karar verilmiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasında; dava açma süresinin, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış gün olduğu, ikinci fıkrasında; bu sürenin, idari uyuşmazlıklarda yazılı bildirimin yapıldığı tarihi İzleyen günden itibaren başlayacağı, dördüncü fıkrasında ise; ilanı gereken düzenleyici işlemlerde dava açma süresinin, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlayacağı, 51. maddesinde ise; idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı, bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 55. maddesinde; amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, onbeş gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiğinin "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı, 58. maddesinde ise; kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın, böyle bir borcu olmadığı, veya kısmen ödediği veya

zamanaşımına uğradığı iddialarıyla, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde dava açabileceği hükme bağlanmıştır.

7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici 1. maddesinde; "Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla;

a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler; 06/01/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 4/12/2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 12/01/2011 tarih ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13/03/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,

b) 09/06/1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22/03/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden, itibaren 30/04/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durur. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlar. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilir ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır." hükmü yer almaktadır.

30/04/2020 tarih ve 31114 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma Sürelerinin Uzatılmasına Dair 2480 sayılı Cumhurbaşkanı kararında; “Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını ve yargı alanında doğabilecek hak kayıplarını önlemek amacıyla; 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen durma süresi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 01/05/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden 15/06/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar (salgın hastalığın yayılma tehlikesinin daha önce ortadan kalkması halinde yeniden değerlendirilmek üzere) uzatılmıştır.” düzenlemesi bulunmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dosyada bulunan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; İdare Mahkemesince 16/06/2020 tarihinde açılan davanın süre aşımı nedeniyle incelenme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği görülmektedir.

Ancak, yukarıda yer verildiği üzere, dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgın hastalığının Ülkemizde de yayılması nedeniyle yargı alanında doğabilecek hak kayıplarını önlemek amacıyla dava açma süreleri; önce, 7226 sayılı Kanun’un Geçici 1. maddesi gereğince, 13/03/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden, 30/04/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durdurulmuş, daha sonra da bu tarih, anılan Kanun’un verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan 2480 sayılı Cumhurbaşkanı kararıyla 15/06/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu durumda; onbeş günlük dava açma süresinin, 7226 sayılı Kanun hükmü uyarınca 13/03/2020 tarihinden 15/06/2020 tarihine kadar durduğu, bu tarihten (15/06/2020) sonra kalan sürenin işleyeceği göz önünde bulundurulduğunda, 14/03/2020 tarihinde davacıya tebliğ edilen dava konusu ödeme emrine karşı en geç 15/06/2020 tarihinden itibaren 15 günlük dava açma süresi

içinde ve en son 30/06/2020 tarihinde dava açılması gerektiği dikkate alındığında, 16/06/2020 tarihinde açılan davanın süresinde olduğu açık olup, için esası hakkında karar verilmesi gerekirken, davanın süre aşımı nedeniyle reddi yönünde verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Bu itibarla; davanın süre aşımı nedeniyle reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.